

TÊN BÀI DẠY
CHỦ ĐỀ 8: GIAI ĐIỆU CUỘC SỐNG
Môn học: Nghệ thuật (Âm nhạc); Lớp 7.

Thời gian thực hiện: 4 tuần Từ ngày 21/04/2025 đến 17/05/2025
Tiết theo PPCT (Tiết 32 đến tiết 35)

I.MỤC TIÊU

Yêu cầu cần đạt	Kí hiệu
1. Phẩm chất:	
Có ý thức học tập, xây dựng môi trường học tập trong sáng vô tư hồn nhiên rèn luyện đạo đức lòng yêu nước thầy cô bạn bè.	PC1
Tích cực, tự giác trong học tập.	PC2
Cảm nhận vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, Chú chim sơn ca hồn nhiên với tiếng hát trong trẻo, cũng là hình ảnh tuổi thơ cất lên tiếng hát mê say ca ngợi cuộc sống.	PC3
2. Năng lực chung:	
Tự học theo hướng dẫn của giáo viên về các nội dung bài học.	NLC1
- Biết giao lưu, hợp tác với bạn trong học hát, trình diễn bài hát, nhạc cụ... hợp tác tốt trong hoạt động nhóm để hoàn thành nhiệm vụ học tập.	NLC2
Biết giải quyết các nhiệm vụ học tập để hoàn thành được các yêu cầu cần đạt trong chủ đề	NLC3
3. Năng lực âm nhạc:	
Học sinh hát đúng giai điệu, lời ca của bài hát. Biết cách lấy hơi, hát rõ lời, diễn cảm. Biết hát kết hợp gõ đệm, tập hát theo hình thức đơn ca, song ca, tốp ca.	NLÂN1
Học sinh biết sử dụng nhạc cụ gõ đệm cho bài hát Khúc hát chim sơn ca. Thể hiện được bài thực hành số 5 cho kèn phím	NLÂN2
Học sinh biết Nhạc sĩ Đỗ Hòa An là tác giả của bài <i>Khúc hát chim sơn ca</i> . Biết bài hát có 2 đoạn.	NLÂN3
Học sinh cảm nhận, phân biệt được âm sắc của nhạc cụ. Nêu được tên các đặc điểm của nhạc cụ.	NLÂN4
Biết lắng nghe và biểu lộ cảm xúc; biết vận động cơ thể hoặc gõ đệm phù hợp với nhịp điệu. Cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc; biết tưởng tượng khi nghe nhạc	NLÂN5

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

Nội dung	Thiết bị dạy học	Học liệu
Hát	Đàn phím điện tử hoặc kèn phím.	File âm thanh bài hát <i>Khúc hát chim sơn ca</i> ; Tập âm thanh bài hát (nhạc beat để đệm theo HS hát).
Nhạc cụ tiết tấu	Thanh phách, trống con, sáo recorder hoặc kèn phím...	
Thường thức âm nhạc		Hình ảnh, tác phẩm về nhạc cụ phương Tây: piano và guitar
Nghe nhạc		File âm thanh trích đoạn nhạc <i>Asturias</i> của Isaac Albeniz.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC:

Nội dung Hát (60 phút) Bài hát “ Khúc hát chim sơn ca ” – Nhạc và lời: Đỗ Hòa An.	
Mở đầu (khoảng 5’)	a. Mục tiêu: Tạo hứng thú cho HS vào bài học, giúp HS cảm nhận giai điệu bài hát mới Khúc hát chim sơn ca b. Nội dung: Trò chơi. c. Sản phẩm: HS tìm được nhiều bài hát về các loài chim. d. Tổ chức dạy học: HD1: Hát kết hợp vận động. - GV tổ chức cho HS trò chơi “ Ai giỏi nhất”, “ Ai nhanh nhất”: kể tên một số bài hát đã được học (hoặc biết – tùy theo tình hình HS lớp giảng dạy) có chủ đề về các loài chim. -GV chọn 1 bài cho HS (ví dụ như “ Con chim hay hát ” – Phan Huỳnh Điểu hay “ Chim sáo ”- Dân ca Khơmer hoặc “ Cò lả ” – Dân ca Bắc bộ...) và yêu cầu cả lớp hát cùng kết hợp gõ đệm theo phách. - Nhóm tìm được nhiều là nhóm thắng. (GV có thể có câu hỏi:chim gì biểu tượng của hòa bình? Chim gì tiếng hát hay nhất?)
Hình thành kiến thức mới (khoảng 25’)	a. Mục tiêu: HS biết được tên tác giả, sắc thái và nhịp của bài hát. Hát bài hát ở mức độ cơ bản. b. Nội dung: HS tìm hiểu văn bản bài hát. Nhịp , sắc thái của bài. c. Sản phẩm: HS hát giới thiệu được bài hát (tác giả, sắc thái, nhịp điệu..) d. Tổ chức thực hiện: HD2: Nghe và nêu cảm nhận bài hát.

Nghe bài hát:

- Đặt câu hỏi trước khi cho HS nghe và cảm nhận về bài hát: Hãy lắng nghe bài hát “ *Khúc hát chim sơn ca* ” và cho biết tính chất của bài. Chọn 1 trong các phương án sau trong BT 1 trang 32 của Vở Bài tập:

a/ Trong sáng, trữ tình

b/ Buồn, bi thương

c/ Vui tươi, hứng khởi

- Cho HS nghe bài hát cùng kết hợp vận động tự do, nhẹ nhàng. (giáo viên hát mẫu hoặc cho nghe đĩa => Sau khi cho biết đáp án đúng là a)

HD3: Tìm hiểu bài hát.

- GV hướng dẫn HS làm việc nhóm: quan sát bản nhạc, đọc trong SGK, trình bày đôi nét về bài hát qua xuất xứ bài hát, nội dung và tính chất của bài hát, cấu trúc bài hát (gồm hai đoạn nhạc và chỉ ra được kết thúc đoạn 1 vào đầu đoạn 2) ...

=> GV kết ý: Bài hát “ *Khúc hát chim sơn ca* ” có cấu trúc hai đoạn (có 8 câu hát và mỗi đoạn 4 câu): đoạn 1 từ “ *Tiếng sơn ca ngân nga đầu đây.* ” đến “ *.... Mê say* ”; đoạn 2 từ “ *Ơi sơn ca ...* ” đến hết, tính chất trong sáng, trữ tình. Hình ảnh những chú chim sơn ca hồn nhiên với tiếng hát trong trẻo giữa bầu trời bao la cũng là hình ảnh của tuổi thơ cất lên tiếng hát mê say ngợi ca cuộc sống. (Sơn ca được gọi là “ *danh ca* ” của các loài chim. Từ tiếng hoát tuyệt vời của chim sơn ca, tác giả Đỗ Hòa An đã khéo liên hệ đến những bạn nhỏ có giọng hát như sơn ca, có thể “ *gọi ánh trăng vàng, gọi nắng xuân* ”

HÁT

KHÚC HÁT CHIM SƠN CA

Vừa phải, trữ tình *Nhạc và lời: Đỗ Hoà An*

Tiếng sơn ca ngân nga đầu đây, giữa không gian bao la thơ ngây,
ngõ trên cao tiếng sáo diều vi vu vi vu. Gọi ánh trăng lên vui
đêm trung thu, gọi nắng ban mai xua tan sương mù, tiếng sơn ca
dâng cho đời khúc hát mê say. Ơi sơn ca, hỡi sơn
ca, em cũng gọi được như sơn ca, gọi ánh trăng vàng, gọi nắng xuân
sang, bằng tiếng hát mê say tuổi thơ. Ta ca lên, hãy ca
lên, hỡi các bạn tuổi thơ sơn ca, để cánh chim câu rợp khắp thế
gian, bằng tiếng hát mê say của em.

xuân sang bằng tiếng hát mê say tuổi thơ”. tác giả mong cho tiếng hát của các em vang khắp mọi nơi để mọi người cùng chung sống trong tình thân ái, đoàn kết.)

-GV cho HS biết sơ nét về tác giả Đỗ Hoà An: Nhạc sĩ **Đỗ Hoà An** tên thật là Đỗ Văn Đồng, sinh năm 1951 tại vùng trung du rừng cọ đồi chè [Phú Thọ](#). Đến nay đã sáng tác trên 700 ca khúc.

Ông quê ở thị xã Phú Thọ - Phú Thọ. Năm 1971, sau khi tốt nghiệp [Trường Âm nhạc Việt Nam](#) (nay là [Hoc viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam](#)), ông về Đoàn ca múa nhạc Quảng Ninh công tác. Đến năm 1990, ông tham gia giảng dạy âm nhạc tại Cung Thiếu nhi Quảng Ninh. Từ năm 1995 đến nay, ông là giảng viên âm nhạc tại [Trường Cao đẳng Văn hoá nghệ thuật và Du lịch Hạ Long](#).

Trong những năm ở [Quảng Ninh](#), Đỗ Hoà An chính là nhạc sĩ đã có nhiều công lao phát hiện, đào tạo những tài năng âm nhạc cho tỉnh, như ca sĩ [Ngọc Anh](#), [Hò Quỳnh Hương](#), Hoàng Thái, Hoàng Tùng, Tuấn Anh, Hà Hoài Thu... Trong công việc, ông nghiêm túc, trách nhiệm. Trong sáng tác nghệ thuật, ông là người nghệ sĩ giàu cảm xúc. Với tâm hồn tinh tế nhạy bén, say mê, yêu đời, ông đem đến cho người yêu nhạc sự rung động sâu sắc qua từng ca khúc.

Tổng số ca khúc mà ông sáng tác cho đến nay khoảng 700 bài, với nhiều chủ đề khác nhau: về Tổ quốc, về Đảng, Bác Hồ, về biển đảo, về mái trường, thầy cô và nhiều ca khúc thiếu nhi.

Những tác phẩm tiêu biểu

1. Trữ biến: Ca khúc đạt giải A cuộc vận động sáng tác về biển đảo quê hương do [Ban Tuyên giáo Trung ương](#) và [Hội Nhạc sĩ Việt Nam](#) trao tặng năm 2010.
2. Mặt trời trên Khuê văn các: Ca khúc đạt giải nhất cuộc vận động sáng tác về ngành giáo dục do [Bộ GD-ĐT](#) phối hợp với [Bộ VH-TT&DL](#), Hội Nhạc sĩ Việt Nam, Công đoàn giáo dục Việt Nam và [Nhà xuất bản giáo dục](#) tổ chức năm 2008.
3. Khúc hát chim sơn ca: Ca khúc đạt giải B Giải thưởng Văn nghệ Hạ Long do UBND tỉnh trao tặng năm 1991; được in trong chương trình sách giáo khoa âm nhạc PTCS.
4. Thơ của thợ lò: Ca khúc đạt giải nhất Giải thưởng Văn nghệ Hạ Long do UBND tỉnh trao tặng năm 2005.
5. Rừng hoá đá: Ca khúc đạt giải ba do Hội Nhạc sĩ Việt Nam trao tặng năm 2006.
6. Vũ điệu Hạ Long: Ca khúc đạt giải nhất Giải thưởng Văn nghệ Hạ Long do UBND tỉnh trao tặng năm 2012.
7. Quê em: Ca khúc đạt giải nhất Giải thưởng Văn nghệ Hạ Long do UBND tỉnh trao tặng năm 1996.
8. Hát về nguồn cội: Ca khúc đạt giải xuất sắc trong Liên hoan âm nhạc do Hội Nhạc sĩ Việt Nam trao tặng năm 2009.
9. Cối thiêng: Ca khúc đạt giải nhì do Ủy ban toàn quốc Liên hiệp Hội VHNT Việt Nam trao tặng năm 2011.

Đặc biệt, nhân dịp kỷ niệm 50 năm thành lập tỉnh Quảng Ninh (1963-2013), Trường Cao đẳng Văn hoá Nghệ thuật và Du lịch Hạ Long, nơi nhạc sĩ công tác, đã tuyển chọn và xuất bản “Tuyển tập ca khúc của nhạc sĩ Đỗ Hoà An” gồm 108 ca khúc tiêu biểu, trong đó có nhiều ca khúc được giải thưởng của Hội Nhạc sĩ Việt Nam, của các bộ, ngành và địa phương, được biên soạn trong chương trình sách giáo khoa phổ

thông, nhiều thể loại trong đó có những ca khúc thiếu nhi được yêu thích như: *Thuyền giấy, Đèn kéo quân, Sao bố sao con, Khúc hát chim Sơn ca....*

HD4: Khởi động giọng

- Có thể cho HS khởi động giọng bằng mẫu âm: (GV cho khởi động theo mẫu phù hợp với bài hát và năng lực HS)

- Hướng dẫn HS hát nhấn từng âm, mạch lạc, dứt khoát, chú ý khẩu hình và hơi thở.
- GV quan sát và điều chỉnh.

HD5: Dạy bài hát

- GV đàn từng câu và hướng dẫn HS hát theo lối móc xích ở từng đoạn. Lưu ý cao độ ở các chữ với quãng liên bậc => Thực hiện nhiều lần từng câu, GV đàn – hát mẫu khi cần thiết cùng lưu ý kỹ HS các chỗ đảo phách – nốt hoa mỹ ...

- Ghép các câu, hát toàn bài với nhịp độ vừa phải, thể hiện tính chất vừa phải, trữ tình. Dùng nhạc beat để đệm theo HS hát.

- Chú ý HS về hơi thở, lấy hơi đúng chỗ, khẩu hình và âm thanh sao cho đẹp, tránh hát thô, to quá.

- GV lưu ý HS vừa hát vừa gõ phách để xác định trường độ.

Luyện tập (khoảng 15')

a. Mục tiêu: HS hát có sắc thái của bài hát, hát với nhiều thể loại như cá nhân, nhóm...

b. Nội dung: Thực hiện theo nhóm, cá nhân và hát có sắc thái.

c. Sản phẩm: Phần thể hiện với nhạc đệm.

d. Tổ chức thực hiện:

HD6: Luyện tập bài hát

- HS chia nhóm hát với nhạc đệm

	- Hát với nhiều hình thức khác nhau: Hát kết hợp vỗ đệm; Hát biểu cảm sắc thái + Biểu diễn theo nhóm và cá nhân
Vận dụng (khoảng 15')	a. Mục tiêu: HS trình bày hoàn chỉnh bài hát kết hợp gõ đệm, cảm nhận về bài hát b. Nội dung: HS nêu được cảm nhận bài hát, hát kết hợp vận động, gõ đệm. c. Sản phẩm: HS trình bày hoàn chỉnh bài với các hình thức gõ đệm, nêu cảm nhận về bài hát. d. Tổ chức thực hiện: HD7: Biểu diễn bài hát – HS hoạt động nhóm để trình bày được bài hát với hát kết hợp vận động cơ thể hoặc gõ đệm theo phách bằng các nhạc cụ gõ phù hợp. -Các nhóm thực hành biểu diễn bài hát. HD8: Rút ra bài học giáo dục - GV cùng HS rút ra bài học giáo dục phẩm chất qua nội dung bài hát: niềm vui qua tiếng hát của tuổi thơ luôn lan tỏa mạnh mẽ vang khắp nơi trong cuộc sống, giúp thêm niềm mong ước của tất cả mọi người luôn có cuộc sống âm no, hòa bình, hạnh phúc . - GV định hướng và nhắc nhở nhiệm vụ học tập cho HS - “ Chúng ta cần làm gì để bảo vệ thiên nhiên, các loài động vật quý hiếm, như Chim, muôn thú....”
Đánh giá: - Mức độ 1 : HS hát đúng giai điệu và lời ca bài hát. - Mức độ 2 : MĐ 1 và thể hiện được tính chất của bài hát. - Mức độ 3 : MĐ 2 và kết hợp gõ đệm hoặc vận động.	

Nội dung: Nhạc cụ (30')	
Nhạc cụ sáo recorder: Luyện tập hòa tấu Bài thực hành số 5 (45')	
Mở đầu (khoảng 5')	a. Mục tiêu: Giới thiệu, tìm hiểu Bài thực hành số 5 b. Nội dung: Ôn tập. c. Sản phẩm: Bài thực hành của nhóm hoặc cá nhân. d. Tổ chức thực hiện:

	HD1: Ôn tập. - GV cho HS ôn tập nốt Pha thăng và <i>Bài thực hành số 4 – Inh lá ơi</i> đã học ở chủ đề 6 (GV có thể dùng đàn phím điện tử hoặc kèn phím để đệm khi HS ôn tập). - GV dẫn dắt để giới thiệu cách gõ đệm sinh động hơn với bài học Nhạc cụ giai điệu và lưu ý HS giữ hơi thở nhẹ nhàng và đều đặn khi thổi..
Hình thành kiến thức mới (khoảng 10')	a. Mục tiêu: Giới thiệu, tìm hiểu <i>Bài thực hành số 5</i>. b. Nội dung: HS xác định nhịp, kí hiệu ghi cao độ , trường độ trong bài thực hành số 5. c. Sản phẩm: Các câu trả lời, nhận xét của HS, phần thực hành nhóm – cá nhân. d. Tổ chức thực hiện: HD2: Tìm hiểu, khám phá Bài thực hành số 5. - GV hướng dẫn HS quan sát <i>Bài thực hành số 5</i> và nhận xét bài có 2 bè, trường độ, cao độ, các nét nhạc giống nhau ở từng bè. - GV chỉ dẫn HS chia mỗi bè thành 4 tiết nhạc để luyện tập. HD3: Tập Bài thực hành số 5. -GV cho HS đọc nốt nhạc theo trường độ <i>bài thực hành số 5</i> ở từng bè hoặc GV có thể đọc xướng âm giai điệu để HS đọc theo. -Chia nhóm HS: nhóm luyện tập bè 1, nhóm luyện tập bè 2 theo từng tiết nhạc. Lưu ý HS: trường độ đen chấm đôi. I. Sáo recorder: Luyện tập hoà tấu • Đọc tên nốt nhạc theo tiết tấu và luyện tập hoà tấu Bài thực hành số 5 <i>Andantino (thong thả)</i>
Luyện tập (khoảng 10')	a. Mục tiêu: HS thực hiện được <i>Bài thực hành số 5</i>. b. Nội dung: Tập luyện. c. Sản phẩm: Phần trình diễn nhóm hoặc cá nhân. d. Tổ chức thực hiện: HD4: Luyện tập Bài thực hành số 5.

	- GV chia nhóm cho HS tự tập - Cho các nhóm, cá nhân thực hiện trước lớp - GV cùng HS nhận xét, rút kinh nghiệm - Chia nhóm HS: nhóm luyện tập bè 1, nhóm luyện tập bè 2 theo từng tiết nhạc. - Ghép 2 nhóm luyện tập hòa tấu 2 bè. GV đệm theo bằng đàn phím điện tử hoặc kèn phím hoặc nhạc nền.
Vận dụng (khoảng 5')	a. Mục tiêu: Thực hiện được <i>Bài thực hành số 5</i> bằng sáo recorder với nhạc đệm, kết hợp vận động vỗ đệm. b. Nội dung: HS thực hiện chơi Sáo kết hợp với vỗ đệm, nhạc đệm c. Sản phẩm: Phần trình bày của cá nhân, nhóm d. Tổ chức thực hiện: HD5: Trình diễn âm nhạc - GV yêu cầu HS trình bày <i>Bài thực hành số 5</i> với hình thức trình diễn khác nhau - GV cho HS thể hiện bài Thực hành số 5 kết hợp vỗ đệm. - Chia lớp thành 2 nhóm (Nhóm 1: Chơi sáo, nhóm 2 : Vỗ đệm) và ngược lại. - Học sinh chơi sáo kết hợp với nhạc đệm. - GV giao nhiệm vụ HS luyện tập thêm ở nhà - Khuyến khích HS sáng tạo thêm vỗ đệm và hình thức biểu diễn. - Giáo dục học sinh ý bảo quản nhạc cụ, giữ vệ sinh - Học sinh có thể quay clip phần trình bày của mình gửi cho GV trước khi vào tiết học sau.
Đánh giá: - Mức độ 1: Thực hiện được bè 1 của <i>Bài thực hành số 5</i>. - Mức độ 2: Hòa tấu được <i>Bài thực hành số 5</i>. - Mức độ 3: Trình diễn được <i>Bài thực hành số 5</i> với các hình thức khác nhau.	

Nội dung Thường thức âm nhạc – Nghe nhạc (45 phút) GIỚI THIỆU NHẠC CỤ PHƯƠNG TÂY . Nghe trích đoạn độc tấu guitar “ Asturias ” của Isaac Albeniz.	
Mở đầu (khoảng 6')	a. Mục tiêu: Giúp học sinh hứng thú muốn khám phá khi học thường thức âm nhạc, tìm hiểu nhạc đàn Piano và ghi ta. b. Nội dung: Trò chơi.

	c. Sản phẩm: Các câu trả lời của HS. d. Tổ chức thực hiện: HD1: Nghe nhạc và đoán tên nhạc cụ - GV tổ chức cho HS theo hai phương án: * Phương án 1: Trò chơi “ <i>Ai nhanh nhất</i> ”; “ <i>Ai giỏi nhất</i> ”; “<i>Ai thông minh nhất</i>” qua phần đoán tên nhạc cụ nghe được với một số trích đoạn tác phẩm do nhạc cụ độc tấu (nên là nhạc cụ HS đã được học trong âm nhạc thường thức). GV có thể đàn trên đàn phím điện tử hoặc bằng file âm thanh (lưu ý file chỉ có âm thanh và không có hình ảnh) * Phương án 2: Trò chơi “ <i>Ai nhanh nhất</i> ”; “ <i>Ai giỏi nhất</i> ”; “<i>Ai thông minh nhất</i>” qua phần kể tên các nhạc cụ dân tộc, nhạc cụ phương Tây ... theo các câu hỏi của GV. - GV cho HS nghe trích đoạn do piano và guitar độc tấu để HS đoán biết tên nhạc cụ (dù chưa được học) - GV dẫn dắt vào bài học <i>Thường thức âm nhạc</i> về giới thiệu nhạc cụ phương Tây là đàn piano và guitar.
Hình thành kiến thức mới (khoảng 15’)	a. Mục tiêu: Học sinh nêu được đặc điểm chính của đàn Piano và Ghi ta b. Nội dung: Tìm hiểu qua nội dung thuyết trình, SGK c. Sản phẩm Học sinh trình bày phần giới thiệu về Nhạc cụ của các nhóm d. Tổ chức thực hiện HD 2: Tìm hiểu nhạc cụ. - HS dựa vào thông tin bài học, thảo luận và trình bày theo nhóm (sử dụng sơ đồ tư duy) những đặc điểm chính của nhạc cụ piano và guitar (hình dáng, cấu tạo, cách diễn tấu, âm sắc, khả năng biểu cảm); nên sử dụng sơ đồ tư duy theo dạng bảng biểu để khi tổng kết có sự so sánh 2 nhạc cụ. -Các nhóm trình bày kết quả, GV thu nhập thông tin, đánh giá và rút ra các ý chính - Giáo viên mời các nhóm (2 nhóm) lên trình bày phần tìm hiểu nhạc cụ của nhóm mình: Nhóm 1: Thuyết trình về Đàn Piano; Nhóm 2 nhận xét + GV cùng cả lớp nhận xét bổ sung... + Nhóm 2: Thuyết trình về Đàn Ghi ta; Nhóm 1 nhận xét + GV cùng cả lớp nhận xét bổ sung...

b. Guitar

Trong số các nhạc cụ phương Tây, guitar là loại nhạc cụ khá phổ biến bởi cấu tạo gọn nhẹ và tính năng dễ sử dụng. Guitar có hộp cộng hưởng và cần đàn được làm bằng gỗ. Đàn có 6 dây, trên cần đàn được chia thành các ngăn phím. Người chơi dùng tay trái bấm vào các ngăn phím và tay phải gảy vào dây đàn để tạo nên những âm thanh có cao độ khác nhau.

Tiếng đàn guitar ở những âm trầm khá dày và ấm, những âm cao thanh thoát và sắc nét, có thể biểu cảm được nhiều cung bậc cảm xúc: trữ tình, tự sự, tươi vui, rộn ràng,... đặc biệt phù hợp với những giai điệu sôi nổi, nhảy múa như vũ điệu latin, flamenco,... Đàn guitar thường được dùng để độc tấu, đệm hát hoặc hoà tấu.

Sự phát triển của kĩ thuật điện tử thế kỉ XX đã cho ra đời guitar điện. Đàn guitar điện có âm thanh to và vang xa hơn guitar gỗ, thường được dùng trong các ban nhạc nhẹ, chủ yếu để đệm hát hoặc hoà tấu.

Guitar gỗ

Guitar điện

Giới thiệu nhạc cụ phương Tây

1. Tìm hiểu nhạc cụ

a. Piano

Đàn piano (còn được gọi là dương cầm) là nhạc cụ phương Tây được sử dụng rộng rãi bởi tính ứng dụng và khả năng biểu cảm vượt trội. Piano thuộc loại đàn phím và có kích thước khá lớn. Hộp cộng hưởng của đàn được làm bằng gỗ, bên trong có hệ thống dây bằng kim loại và búa gỗ bọc nỉ để gõ vào dây. Bàn phím của đàn gồm một hàng phím trắng và một hàng phím đen. Phía dưới đàn piano còn có hệ thống pedal (thường là 3 pedal). Người chơi ngồi trên ghế trước bàn phím, dùng hai tay bấm vào các phím trên đàn và chân có thể sử dụng pedal để tạo ra hiệu quả âm thanh ngân, ngắt, to, nhỏ theo ý muốn.

Về âm sắc của piano, những âm trầm đầy đặn và ấm áp, những âm cao trong sáng. Đàn piano được ví là "ông hoàng" của các loại nhạc cụ bởi khả năng thể hiện phong phú, đa dạng các sắc thái tình cảm của con người. Piano được sử dụng để độc tấu, hòa tấu, đệm cho hát và cho các nhạc cụ khác. Hầu như các nhạc sĩ chuyên nghiệp nổi tiếng đều sáng tác cho đàn piano.

Piano upright

Piano grand

=> GV mở rộng thêm thông tin về nhạc cụ phương Tây (dùng ở Việt Nam như guitar phím lõm trong đàn ca tài tử ...) để tạo sự hứng thú cho HS.

Luyện tập (khoảng 16')	a. Mục tiêu: Nghe âm sắc của các nhạc cụ, nêu cảm nghĩ. b. Nội dung: Học sinh nghe trích đoạn độc tấu Ghi ta - tác phẩm Asturias và tác phẩm độc tấu Piano Fur Elise (tùy GV chọn tác phẩm độc tấu nào cho Piano) c. Sản phẩm: Nghe nhạc, cảm nhận. d. Tổ chức thực hiện: HD 3: Thực hành nghe nhạc - GV cho HS xem video tác phẩm “ <i>Asturias</i>” của Isaac Albeniz (https://www.youtube.com/watch?v=MUoDBngG380 do Kim Chung biểu diễn hoặc https://www.youtube.com/watch?v=qYemC7uBS7e có 2 guitar kết hợp vũ điệu Latin.) - HS nghe lại và vận động cơ thể theo nhịp điệu tác phẩm “ <i>Asturias</i> ” qua hướng dẫn động tác của GV hoặc cho HS vận động tự do. HD 4: Trao đổi về bản nhạc - HS đọc nội dung trong sách, thảo luận với bạn và trình bày một số thông tin về tác phẩm “ <i>Asturias</i>” của Isaac Albeniz ; nêu cảm nhận về tác phẩm, GV gợi ý HS phát biểu về âm sắc. - GV có thể mở rộng thêm thông tin về tác phẩm hoặc về cây đàn guitar, xem thêm về vùng đất Asturias để tạo sự hứng thú cho HS. HD 5: Nghe thêm tác phẩm do piano diễn tấu. - GV có thể cho HS nghe <i>Asturias</i> bằng trích đoạn tác phẩm viết cho piano của Isaac Albeniz. So sánh với guitar để thấy sự độc đáo cho cả 2 nhạc cụ.
--	---

- Hoặc GV tự lựa chọn 1 tác phẩm piano độc tấu hoặc hòa tấu cho HS nghe như: nghe lại *Sonate số 14 – Ánh trăng* của Beethoven hoặc *Minuet in G – dur* của J.S.Bach hoặc *Nocturne số 20* của F.Chopin,

- Gợi ý HS phát biểu cảm xúc về âm sắc tiếng đàn, về tác phẩm được nghe.

2. Nghe nhạc

- Nghe, vận động theo trích đoạn độc tấu guitar, tác phẩm *Asturias* của Isaac Albeniz

Asturias được nhạc sĩ Isaac Albeniz sáng tác cho đàn piano và nhạc sĩ Andrés Segovia chuyển soạn cho guitar. Tác phẩm thể hiện nỗi nhớ quê hương da diết của tác giả về vùng đất Asturias ở phía Nam Tây Ban Nha, nơi có nhiều phong cảnh xinh đẹp. *Asturias* được mệnh danh là "guitar Tây Ban Nha" bởi phong cách flamenco đặc trưng và vũ điệu Di gan rực lửa, mang đến cho người nghe những sắc màu âm thanh độc đáo.

Vận dụng
(khoảng 8')

a. Mục tiêu: HS có được bài học giáo dục .

b. Nội dung: Nhận diện nhạc cụ và bài học giáo dục.

	c. Sản phẩm: Các câu trả lời của HS. d. Tổ chức thực hiện: HD 6: Rút ra bài học giáo dục - GV cho học sinh nhận diện ra 2 nhạc cụ trên trong một dàn nhạc hòa tấu có nhiều nhạc cụ. - Học sinh về nghe thêm các tác phẩm chó Piano và ghi ta (thực hiện ở nhà) - GV đặt câu hỏi: Ghi ta là nhạc cụ phương tây nhưng có thể dùng vào dàn nhạc dân tộc của Việt Nam được không? Có cải tiến gì không? (học sinh nghiên cứu ở nhà) – Ý nói đến đàn Ghi ta phím lõm dùng trong Đờn ca tài tử Nam bộ - HS rút ra bài học giáo dục qua học <i>Thường thức âm nhạc, Nghe nhạc</i>: thái độ trân trọng âm nhạc không lời. => Câu hỏi mở rộng: Nâng tầm cảm xúc của HS thông qua các câu hỏi: + Trong số những nhạc cụ vừa học, em yêu thích nhạc cụ nào? Vì sao? + Nếu được học một trong số nhạc cụ trên, em sẽ chọn loại nhạc cụ nào? -GV giao nhiệm vụ: HS sưu tầm thêm một số tác phẩm do piano, guitar độc tấu hoặc hòa tấu.
Đánh giá: – Mức độ 1: Nêu được những đặc điểm chính của 2 nhạc cụ piano và guitar. – Mức độ 2: MD1 + cảm nhận về tác phẩm “<i>Asturias</i>”. – Mức độ 3: MD 2 + vận động được theo trích đoạn tác phẩm “<i>Asturias</i>”.	

IV. HỒ SƠ DẠY HỌC

1. KẾ HOẠCH THỰC HIỆN (Thực hiện theo KHDH của tổ bộ môn)

Tuần	Tiết	Nội dung
31	31	- Hát: <i>Khúc hát chim sơn ca</i>
32	32	- Hát: <i>Khúc hát chim sơn ca</i> - Nhạc cụ giai điệu: Sáo recorder - Bài thực hành số 5 (Luyện tập hòa tấu)
33	33	- Thường thức âm nhạc: Giới thiệu nhạc cụ phương Tây - Nghe nhạc: <i>Asturias (Trích)</i>

2. CÁC PHIẾU HỌC TẬP – CÔNG CỤ ĐÁNH GIÁ

Nội dung Hát, GV có thể chọn 1 trong 2 phiếu đánh giá.

Phiếu đánh giá trình bày sản phẩm cá nhân

Họ và tên:.....

Lớp:.....

Ngày :.....

Bài hát: ***“ KHÚC HÁT CHIM SƠN CA ”.***

STT	Tiêu chí	Điểm tối đa	Điểm đánh giá
1	Hát đúng giai điệu, lời ca	5	
2	Thể hiện sắc thái	2	
3	Thực hiện đúng tư thế hát, hơi thở	2	
4	Hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động	1	

Mức đạt: từ 5 -10 điểm

Mức chưa đạt : dưới 5 điểm

PHIẾU ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ SẢN PHẨM THỰC HÀNH

(Thang điểm 100, sau đó quy ra thang điểm 10)

Bài hát: ***“ KHÚC HÁT CHIM SƠN CA ”.***

Mức độ Tiêu chí	Mức 1	Mức 2	Mức 3	Ghi chú
1. Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái	Hát đúng cao độ	Hát đúng cao độ, trường độ.	Hát đúng cao độ, trường độ, sắc thái.	50 điểm
Tổng số điểm : 50 Tỉ lệ : 50%	Tổng số điểm : 30 Tỉ lệ : 30%	Tổng số điểm : +10 Tỉ lệ : 10%	Tổng số điểm : +10 Tỉ lệ : 10%	
2. Hát rõ lời và thuộc lời; biết chủ động lấy hơi; duy trì được tốc độ ổn định.	Hát rõ lời và thuộc lời.	Hát rõ lời và thuộc lời; biết chủ động lấy hơi.	Hát rõ lời và thuộc lời; biết chủ động lấy hơi; duy trì được tốc độ ổn định.	25 điểm
Số điểm : 25 Tỉ lệ : 25%	Số điểm : 15đ Tỉ lệ : 15%	Số điểm : +5đ Tỉ lệ : 5%	Số điểm : +5đ Tỉ lệ : 5%	
3. Biết hát hòa giọng và hát kết hợp gõ đệm, vận động.	-Biết hát hòa giọng	- Biết hát hòa giọng và hát kết hợp gõ đệm.	- Biết hát hòa giọng và hát kết hợp gõ đệm, vận động	25 điểm
Tổng Số điểm : 25 Tỉ lệ : 25%	Số điểm : 15đ Tỉ lệ : 15%	Số điểm : +5đ Tỉ lệ : 5%	Số điểm : +5đ Tỉ lệ : 5%	
Tổng tiêu chí : 03 Tổng số điểm : 100 Tỉ lệ : 100%	Tổng tiêu chí : 03 Tổng Số điểm : 60 Tỉ lệ : 60%	Tổng tiêu chí : 03 Tổng Số điểm : 20 Tỉ lệ : 20%	Tổng tiêu chí : 03 Tổng Số điểm : 20 Tỉ lệ : 20%	100 điểm

PHIẾU ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ SẢN PHẨM THỰC HÀNH

Độc nhạc: BÀI ĐỌC NHẠC SỐ 4

(Thang điểm 100, sau đó quy ra thang điểm 10)

Mức độ Tiêu chí		Mức 1		Mức 2		Mức 3		Ghi chú
1. Đọc đúng tên nốt; thể hiện đúng cao độ và trường độ bài đọc nhạc.	60%	Đọc đúng tên nốt	30% (30đ)	Đọc đúng tên nốt; thể hiện đúng cao độ	+15% (15đ)	Đọc đúng tên nốt; thể hiện đúng cao độ và trường độ bài đọc nhạc.	+15% (15đ)	60 điểm
2. Hiểu được các ký hiệu trong bài đọc nhạc; phân biệt được sự giống nhau và khác nhau của nét nhạc.	20%	Bước đầu nhận biết được các ký hiệu trong bài đọc nhạc	5% (5đ)	Hiểu được các ký hiệu trong bài đọc nhạc; chưa phân biệt được sự giống nhau và khác nhau của nét nhạc	+10% (10đ)	- Hiểu được các ký hiệu trong bài đọc nhạc; phân biệt được sự giống nhau và khác nhau của nét nhạc	+5% (5đ)	20 điểm
3. Biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm	20%	Biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm nhưng chưa tốt	5% (5đ)	Biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm .	+10% (10đ)	Biết đọc nhạc kết hợp gõ đệm đều.	+5% (5đ)	20 điểm
Tổng tiêu chí : 03	Tỉ lệ: 100%	Tổng tiêu chí: 03	Tỉ lệ: 35% Tổng điểm: 35	Tổng tiêu chí: 03	Tỉ lệ : 35% Tổng điểm: 35	Tổng tiêu chí: 03	Tỉ lệ : 30% Tổng điểm: 30	100 điểm

IV. ĐIỀU CHỈNH SAU BÀI DẠY (NẾU CÓ)

.....

.....

.....

.....

.....